

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Viktora Kučery a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobce: **V. V. T.**, zast. Mgr. Markem Eichlerem, advokátem se sídlem Nekázanka 20, Praha, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 3, Praha, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 24. 6. 2025, č. j. 54 A 30/2023-67,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalované **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

1. Vymezení věci

[1] Kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku, kterým Krajský soud v Praze (dále jen „krajský soud“) zamítl jeho žalobu proti rozhodnutí žalované ze dne 21. 3. 2023, č. j. MV-39449-4/SO-2023.

[2] Tímto rozhodnutím žalovaná zamítla stěžovatelovo odvolání a potvrdila rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 23. 12. 2022, č. j. OAM-2625-25/ZR-2019, kterým byla podle § 87l odst. 1 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v rozhodném znění (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zrušena platnost stěžovatelova povolení k trvalému pobytu na území, protože stěžovatel po dobu delší než 2 po sobě jdoucí roky na území ČR nepobýval. Ve správním řízení bylo zjištěno, že stěžovatel na území ČR nepobýval od 28. 11. 2013 do 26. 9. 2019. Pokud jde o přiměřenost dopadu rozhodnutí do stěžovatelova soukromého života, žalovaná uvedla zejména, že v současnosti nejsou známy žádné stěžovatelovy rodinné vazby na území ČR; skutečnost, že stěžovatel pracuje brigádně na pozici pokladního, žalovaná nepovažovala za

tolik významnou, aby mohla svědčit o nepřiměřenosti dopadů rozhodnutí do stěžovatelova soukromého života, neboť i ve Vietnamu měl zdroj příjmů (pracoval tam jako prodejce letenek).

2. Rozsudek krajského soudu

[3] Proti rozhodnutí žalované brojil stěžovatel žalobou u krajského soudu, přičemž vznesl dva žalobní body týkající se nedostatečně zjištěného skutkového stavu, jde-li o závěr o stěžovatelově dlouhodobé nepřítomnosti na území ČR a o přiměřenosti dopadů rozhodnutí do stěžovatelova rodinného a soukromého života (stěžovatel poprvé v žalobě tvrdil, že je otcem tří nezletilých dětí – občanů ČR).

[4] Podle krajského soudu z obsahu správního spisu vyplývá, že stěžovatel pobýval mimo ČR po dobu nejméně 2 po sobě jdoucích let. Stěžovatelova jediná zjištěná cesta z ČR se uskutečnila dne 28. 11. 2013, tj. v době, kdy měl stěžovatel platnou pobytovou kartu. Ta byla platná do 1. 7. 2015, a nelze tedy zcela vyloučit, že se stěžovatel před koncem její platnosti na území ČR vrátil. Po konci platnosti pobytové karty by však musel mít při výjezdu z ČR odpovídající výstupní razítko na cestovním dokladu. Vzhledem k tomu, že na cestovním dokladu žádná vstupní či výstupní razítka nemá a v srpnu 2019 žádal ve Vietnamu o vízum, musel území ČR opustit nejpozději 1. 7. 2015 a vrátil se teprve v září roku 2019. Nad rámec uvedeného krajský soud uvedl, že mu je známo, že stěžovatel požádal v ČR o mezinárodní ochranu a v řízení o této žádosti opakovaně uvedl, že v letech 2013-2019 pobýval ve Vietnamu a na území ČR v tomto období nevstoupil.

[5] Co se týče přiměřenosti dopadů žalobou napadeného rozhodnutí do stěžovatelova rodinného a soukromého života, krajský soud uvedl, že správní orgány sice měly povinnost zjistit dostatečně skutkový stav, tu však doplňuje povinnost účastníka řízení poskytnout potřebnou součinnost a označit důkazy na podporu svých tvrzení. Stěžovatel ve správním řízení v tomto ohledu uváděl pouze, že v ČR pobývá od roku 1995 (s integrací mu pomohla bývalá manželka) a že pracuje brigádně jako prodavač, čemuž odpovídá i hodnocení přiměřenosti zásahu ze strany správních orgánů. Stěžovatel sice namítal, že nebyl vyslechnut, měl ovšem dostatek prostoru jako účastník řízení vznést veškerá tvrzení zpochybňující závěry správních orgánů.

[6] S tvrzením, že je biologickým otcem tří nezletilých občanů ČR, stěžovatel přišel poprvé v řízení o žalobě. Správním orgánům nelze vyčítat, že se touto otázkou nezabývaly, neboť se o jeho (údajném) otcovství mohly dozvědět pouze od něj; stěžovatel se však o dětech ani náznakem nezmínil. Krajskému soudu navzdory stěžovatelově pasivitě ve správním řízení nic nebránilo doplnit v tomto směru dokazování v řízení o žalobě, stěžovatel ovšem na podporu svých tvrzení neoznačil jediný důkaz, a krajský soud tedy dokazování neměl čím doplnit. Pro úplnost krajský soud dodal, že z pohovoru, který byl se stěžovatelem veden ve věci jeho žádosti o mezinárodní ochranu, stěžovatel uvedl, že jeho děti žily od roku 2013 ve Vietnamu a stěžovatel je viděl naposledy v roce 2019, kdy vycestoval zpět do ČR.

[7] S ohledem na výše uvedené krajský soud stěžovatelovu žalobu neshledal důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítl.

pokračování

3. Kasační stížnost a vyjádření žalované

[8] Proti rozsudku krajského soudu stěžovatel brojil kasační stížností, ve které navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. Za zásadní stěžovatel považoval dobu, která uplynula od přicestování stěžovatele zpět do ČR do vydání rozhodnutí o zrušení povolení k trvalému pobytu. Stěžovatel se z Vietnamu vrátil v roce 2019 a Ministerstvo vnitra o zrušení povolení k trvalému pobytu rozhodlo teprve v roce 2022, ačkoliv mu nic nebránilo zahájit řízení ihned po přicestování stěžovatele do ČR. Zrušení povolení k trvalému pobytu po tak dlouhé době je extrémně nepřiměřené, což nebylo zohledněno.

[9] Stěžovatel dále namítá, že nebyla posouzena přiměřenost dopadu rozhodnutí o zrušení trvalého pobytu do jeho soukromého a rodinného života. Ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu a Evropského soudu pro lidská práva dovozuje celou řadu faktorů, které mají být při takovém posouzení zohledněny (povaha a závažnost dotčeného veřejného zájmu, délka pobytu cizince ve státě, rodinná situace cizince, věk a zdravotní stav cizince, rozsah a intenzita jeho vazeb na hostitelský stát apod.), ty však zůstaly opomenuty, neboť se správní orgány spokojily s konstatováním, že zákon o pobytu cizinců v projednávané věci posuzování přiměřenosti rozhodnutí nevyžaduje. Stěžovatel přitom má tři nezletilé děti, které mají české občanství. Zrušení jeho povolení k trvalému pobytu a nucené opuštění ČR by pro něj a jeho děti mělo nedozírné následky. Rozhodnutí žalované tak je v rozporu s čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte a čl. 8 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

[10] Žalovaná ve svém vyjádření navrhla, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl. Podotkla, že stěžovatel žádné konkrétní rodinné či sociální vazby v ČR netvrdil, resp. nedoložil. Neprokázal ani, že by se od svého návratu po roce 2019 na území ČR úspěšně integroval.

4. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[11] Nejvyšší správní soud (NSS) nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku krajského soudu (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána oprávněnou osobou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Poté NSS přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil přitom, zda rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k následujícímu závěru.

[12] Kasační stížnost není důvodná.

[13] Podle § 87l odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců „[m]inisterstvo rozhodnutím zruší povolení k trvalému pobytu, jestliže držitel tohoto povolení nepobývá na území po dobu delší než 2 po sobě jdoucí roky za podmínky, že rozhodnutí bude přiměřené z hlediska zásahu do jeho soukromého nebo rodinného života“. Krajský soud vysvětlil, proč má za to, že podmínka pro zrušení stěžovatelova povolení k trvalému pobytu v podobě jeho pobytu mimo území ČR po dobu delší než 2 roky je splněna. Kasační stížnost proti tomuto závěru krajského soudu ani nebrojí.

[14] Stěžovatel však zpochybňuje, že bylo zrušení stěžovatelova povolení k trvalému pobytu přiměřené ve vztahu k jeho rodinnému a soukromému životu. Podle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců „[p]ři posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.“

[15] Při rozhodování o zrušení povolení k trvalému pobytu z důvodů uvedených v § 87l odst. 1 zákon o pobytu cizinců výslovně vyžaduje posouzení přiměřenosti rozhodnutí z hlediska zásahu do rodinného a soukromého života cizince, o nutnosti zvážit tuto otázku tedy nemůže být sporu. Tomu ostatně odpovídá obsah rozhodnutí obou správních orgánů, které se otázkou přiměřenosti rozhodnutí zabývaly. Není pravda, že by se žalovaná zabývat otázkou přiměřenosti odmítla, jak se snaží sugerovat stěžovatel. Žalovaná pouze odkázala na rozsudek NSS ze dne 9. 3. 2017, č. j. 7 Azs 338/2016-39, jehož závěry si vyložila tak, že v případě zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu v důsledku pobytu mimo území ČR po dobu delší než 6 let (§ 77 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců] není nutno obecně posuzovat přiměřenost zásahu do rodinného a soukromého života, neboť nepřiměřenost je v takovém případě prakticky vyloučena; z toho dovodila, že je nepřiměřenost zásahu do rodinného a soukromého života takřka vyloučena i ve stěžovatelově případě. Následně se ovšem námitkami stěžovatele týkajícími se nepřiměřenosti rozhodnutí věcně zabývala.

[16] Nejvyšší správní soud nesouhlasí se stěžovatelem, že by se správní orgány (potažmo krajský soud) nezabývaly otázkou přiměřenosti dostatečně. Stěžovatel v tomto ohledu odkazuje na judikaturou dovozená kritéria, z nichž je nutno při posuzování přiměřenosti rozhodnutí vycházet, ta ovšem v zásadě odpovídají tomu, co mají správní orgány zvažovat podle obsahu § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Správní orgány zvážily veškeré relevantní okolnosti, které v řízení vyšly najevo, a Nejvyšší správní soud s jejich hodnocením v zásadě souhlasí. Jak uvedly správní orgány, povolení k trvalému pobytu je jednou z nejvyšších forem bytového statusu pro cizince vyžadující dlouhodobou kontinuální integraci cizince. Stěžovateli bylo povolení k trvalému pobytu uděleno v roce 2005, stěžovatel však později ČR opustil a po dobu několika (minimálně 4) let žil ve Vietnamu. Za tuto dobu vazby stěžovatele na území ČR podle žalované oslábly, jedinou rodinnou vazbou, kterou stěžovatel zmínil ve správním řízení, byla jeho manželka – občanka ČR. S tou se ovšem rozvedl již v roce 2009. Skutečnost, že stěžovatel pracuje brigádně jako prodejce v obchodě s různým sortimentem, rozhodně nelze považovat za natolik významnou, aby sama o sobě založila nepřiměřenost rozhodnutí o zrušení povolení k trvalému pobytu.

[17] Pokud některé z dílčích otázek týkajících se přiměřenosti rozhodnutí správní orgány neposuzovaly, bylo tomu tak proto, že stěžovatel neposkytl relevantní informace, které by bylo možno zohlednit, resp. nebylo zřejmé, že by měly ve stěžovatelově případě hrát významnou roli. Správní orgány nejsou povinny se výslovně vyjádřit ke všem kritériím uvedeným v § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců, postačí výslovně zohlednit důvody, které jsou v daném případě specifické, a nikoliv ty, které žádným způsobem nevyplývají z průběhu řízení (srov. rozsudky NSS ze dne 26. 2. 2014, č. j. 8 As 109/2013-34, ze dne

pokračování

4. 4. 2019, č. j. 9 Azs 72/2019-32, či ze dne 9. 10. 2025, č. j. 5 Azs 110/2025-32). Je-li ve správním řízení podstatnou otázkou soukromý a rodinný život cizince, je to primárně on, kdo v tomto ohledu disponuje relevantními informacemi a kdo nejlépe může vylicit jeho specifika, a je tedy na něm, aby správním orgánům uvedl informace, o nichž se domnívá, že jsou pro posouzení věci relevantní a byly by případně způsobily převážit nad jinými zájmy a hledisky (*mutatis mutandis* srov. rozsudek NSS ze dne 18. 7. 2020, č. j. 1 Azs 260/2020-27).

[18] Jak již stěžovateli vysvětlil krajský soud, ačkoliv jde v posuzované věci o řízení zahajované z moci úřední (na rozdíl od uvedeného rozsudku č. j. 1 Azs 260/2020-27), povinnost správního orgánu zjistit skutkový stav, o kterém nejsou důvodné pochybnosti [§ 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“)], je doplněna povinností účastníků řízení poskytnout potřebnou součinnost (§ 50 odst. 2 správního řádu) a označit důkazy k podpoře svých tvrzení (§ 52 správního řádu). Přestože se tedy v posuzované věci šlo o řízení zahájené z moci úřední, bylo primárně na stěžovateli, aby okolnosti svého rodinného a soukromého života správním orgánům osvětlil. Tento závěr odpovídá ustálené judikatuře Nejvyššího správního soudu (např. rozsudky NSS ze dne 19. 5. 2016, č. j. 5 Azs 262/2015-35, ze dne 11. 11. 2022, č. j. 5 Azs 230/2020-43, ze dne 13. 10. 2022, č. j. 6 Azs 325/2021-43, či ze dne 14. 3. 2019, č. j. 1 Azs 367/2018-34) a koneckonců též obsahu § 174a odst. 1 věty poslední zákona o pobytu cizinců.

[19] Stěžovatel zdůrazňuje především, že při hodnocení přiměřenosti rozhodnutí nebyly brány v potaz zájmy jeho nezletilých dětí – občanů ČR. Nejvyšší správní soud připomíná, že stěžovatel tvrdil, že je biologickým otcem tří nezletilých dětí, poprvé v řízení o žalobě. Správní orgány tedy neměly ani možnost tuto okolnost zohlednit. Krajský soud pak zájem stěžovatelových dětí do své úvahy nezahrnul jednoduše proto, že nebylo prokázáno, že je stěžovatel skutečně jejich biologickým otcem. Stěžovatel nenavrhoval k prokázání svého tvrzení žádný důkaz a nečiní tak ani v řízení o kasační stížnosti. Je přitom nábíledni, že nelze do úvah o (ne)přiměřenosti rozhodnutí o zrušení povolení k trvalému pobytu zahrnout zájmy dětí, u kterých nic nenasvědčuje tomu, že by měly být stěžovatelovy nebo by k němu měly mít jakýkoliv vztah.

[20] Nadto, jak krajský soud upozornil, stěžovatel po zrušení povolení k trvalému pobytu požádal v ČR o mezinárodní ochranu a v řízení o této žádosti sám stěžovatel uvedl, že děti, jejichž otcovství si osobuje, žijí ve Vietnamu a stěžovatel se tam s nimi setkal naposledy v roce 2019. Případná nutnost stěžovatele vycestovat do Vietnamu by tak na jeho možnost styku s těmito dětmi mohla mít jen stěží negativní vliv. Nutno podotknout, že stěžovatel brojil žalobami podle § 65 odst. 1 s. ř. s. i proti rozhodnutím správních orgánů o neudělení mezinárodní ochrany a proti rozhodnutí o svém správním vyhoštění, přičemž vždy vnesl do hry námitky týkající se jeho dětí a jeho rodinného života, a přesto jeho žaloby byly zamítnuty a následné kasační stížnosti odmítnuty pro nepřijatelnost (usnesení NSS ze dne 5. 12. 2024, č. j. 5 Azs 223/2024-45, a ze dne 8. 9. 2025, č. j. 22 Azs 98/2025-34). V uvedeném usnesení pátého senátu přitom již zdejší soud – obdobně jako v nyní projednávané věci – stěžovatele upozornil, že námitka nepřiměřenosti rozhodnutí ve vztahu k jeho rodinnému životu nemůže být důvodná už jen kvůli tomu, že nebyl prokázán vztah k „jeho“ dětem. U těch v odkazované věci navíc vyšlo z tvrzení samotného stěžovatele najevo, že i v době řízení o správním vyhoštění (tj. na přelomu roků 2023 a 2024) byly ve Vietnamu, kde i chodily do školy.

[21] Stěžovatel krajskému soudu i žalované dále vyčítá, že nezohlednily dobu, která uplynula od přicestování stěžovatele zpět do ČR. Stěžovateli je třeba dát zapravdu, že se k této otázce krajský soud výslovně nevyjádřil, to je však dáno tím, že žádný obsahově odpovídající žalobní bod stěžovatel v žalobě neuplatnil. Řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 odst. 1 s. ř. s. je ovládáno dispoziční zásadou, pročež krajský soud ani nemůže přezkoumávat napadené rozhodnutí z hledisek, kterých se žádný z žalobních bodů netýká. Námitku vznesl stěžovatel poprvé v kasační stížnosti, ačkoliv mu nic nebránilo ji uplatnit již v žalobě, a jedná se tedy o nepřipustné právní novum ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s., jehož účelem je zachování kasačního charakteru řízení o kasační stížnosti (rozsudek NSS ze dne 25. 9. 2008, č. j. 8 Afs 48/2006-155, č. 1743/2009 Sb. NSS), tj. zajistit, aby Nejvyšší správní soud přezkoumával závěry krajského soudu ve světle argumentace kasační stížnosti a nenahrazoval roli prvoinstančního soudu řešením nových, dříve nevznesených otázek.

[22] Nad rámec nezbytného odůvodnění ovšem zdejší soud dodává, že námitka tak, jak ji stěžovatel koncipoval, by neměla naději na úspěch ani v případě, že by byla přípustná. Pro vyloučení možnosti zrušení povolení k trvalému pobytu podle § 87l odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců totiž není sama o sobě rozhodná doba, která uplynula od návratu daného cizince na území ČR, nýbrž především proces integrace cizince (srov. rozsudek NSS ze dne 22. 2. 2022, č. j. 7 Azs 384/2021-42, bod [21]). S délkou pobytu stěžovatele na území ČR zajisté mohla růst i stěžovatelova sociální a kulturní integrace a mohly vzniknout vazby, jejichž přerušení by mohlo být nepřiměřené. Právě třeba i nově vzniklé vazby mohly být z hlediska posouzení přiměřenosti rozhodnutí zásadní, stěžovatel však vznik žádných konkrétních vazeb nezmiňuje a ani zrušení trvalého pobytu po delší době (zhruba po třech letech trvání řízení o zrušení povolení k trvalému pobytu, které bylo zahájeno bezprostředně po návratu stěžovatele na území ČR) samo o sobě o nezákonnosti rozhodnutí správních orgánů nesvědčí. Pokud stěžovatel ani v řízení o kasační stížnosti není s to popsat, v čem spočívají jeho vazby na Českou republiku (kromě tvrzené brigádní práce na pozici prodáváče), zdejšímu soudu nezbyvá než uzavřít, že si žádné pevné sociokulturní vazby na území evidentně nevytvořil, což jen potvrzuje závěr, že rozhodnutí o zrušení povolení k trvalému pobytu stěžovatele nebylo nepřiměřené.

5. Závěr a náklady řízení

[23] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud uzavírá, že neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl (výrok I.).

[24] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Žalované, které by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, Nejvyšší správní soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože jí podle obsahu spisu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly (výrok II.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.)

pokračování

V Brně dne 28. listopadu 2025

JUDr. Viktor Kučera
předseda senátu